

[Socialministeren.]

bejdstilsynet. Tilsynet har i nogle år haft et lægeligt personale til hjælp, og den nu foreslåede ordning, der forudsætter en fastere tilknytning, er udarbejdet på grundlag af erfaringer, som tilsynet har høstet i de forløbne år, og som tyder på, at man ved den foreslåede ordning vil opnå en bedre mulighed for at yde en samlet effektiv indsats overfor erhvervs sygdomme og anden sygdomsrisiko på arbejdspladserne.

I de seneste år har arbejds- og fabriktilsynet til hjælp ved sine undersøgelser haft et særligt laboratorium og har derved haft en langt bedre mulighed for at vurdere nødvendigheden af beskyttelsesforanstaltninger. Et sådant laboratorium må anses for en nødvendig forudsætning for, at tilsynet skal kunne udøve sin virksomhed på tilfredsstillende måde, og i lovforslaget er derfor optaget en bestemmelse om oprettelse af et „statens institut for arbejds-hyggiene“, til hvilket der knyttes et laboratoriepersonale, arbejdslæger og teknisk tilsynspersonale. Gennem et sådant institut vil laboratoriemæssige undersøgelser kunne foretages med henblik på arbejds-hygien, og man vil herved blive klar over, hvilke krav det er nødvendigt at stille til virksomhederne.

Med henblik på at skabe et effektivt tilsyn og at skabe interesse, også hos arbejderne, for arbejderbeskyttelsesforanstaltninger er det foreslået, at der ved virksomheder, hvor der beskæftiges 10 arbejdere eller derover, skal vælges en eller flere sikkerhedsrepræsentanter til at repræsentere arbejderne i spørgsmål om arbejdernes sikkerhed og sundhed. I større virksomheder kan der stilles krav om oprettelse af egentlig sikkerhedstjeneste.

Arbejdsrådet, der virker som sagkyndig bistand for socialministeren og tilsynet, foreslås som følge af, at loven nu får et langt videre område, udvidet betydeligt.

Tilsynet med den gældende arbejderbeskyttelseslovgivning har i første række været ført af direktoratet for arbejds- og fabriktilsynet. Ved siden af dette findes imidlertid det kommunale maskintilsyn, der har ført hele tilsynet med landbrugsbedrifter og visse mindre virksomheder. Det har været overvejet, om man burde afskaffe det kommunale maskintilsyn og erstatte det af et almindeligt arbejdstilsyn, idet man har erfaring for, at det kommunale maskintilsyn ikke altid har virket helt tilfredsstillende. Den nye lov vil imidlertid medføre en så omfattende forøgelse af arbejdstilsynets virksomhed, at det må anses for ugørligt

for tilsynet samtidig at overtage det arbejde, som har været varetaget af det kommunale maskintilsyn. Resultatet er derfor, at man foreslår det kommunale maskintilsyn bevaret, men søger gennem bestemmelser om dets virksomhed at bidrage til en forøgelse af dets effektivitet.

Politiet skal som hidtil yde tilsynet bistand ved gennemførelsen af lovens bestemmelser.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 1950, dog bortset fra forbudet om døgn driftsarbejde i bagerfaget, der først skal træde i kraft den 1. oktober 1950, idet der kræves en vis overgangsperiode for, at faget kan indrette sig på de nye regler, og tidspunktet 1. oktober 1950 er fastsat i den overenskomst, hvorefter rugbrødsfabrikkernes døgn driftsarbejde skal ophøre.

Da en øjeblikkelig gennemførelse af mange af lovforslagets bestemmelser ville kunne medføre betydelige udgifter ved bestående anlæg, er der i loven givet en række overgangsbestemmelser, ligesom der er givet mulighed for at meddele dispensation, hvor der måtte være rimelighed herfor.

En så betydelig udvidelse af tilsynets virksomhed, som der her er tale om, vil selvsagt nødvendiggøre en udvidelse af hele tilsynets organisation og personale. Hvor store udgifter der vil være forbundet hermed, kan dog ikke på nuværende tidspunkt nøjagtigt beregnes.

Ved arbejdsrådets behandling af udkastet viste det sig, at arbejdsgiverrepræsentanterne i modsætning til arbejderrepræsentanterne og de øvrige medlemmer af arbejdsrådet ikke kunne gå med til, at en arbejderbeskyttelseslov fik et så vidt område som efter forslaget, selvom arbejdsgiverne dog fandt det rimeligt, at en sådan lov måtte omfatte et betydeligt større område end den gældende fabriklov.

Det er imidlertid mit håb, at det vil blive muligt at nå til enighed om gennemførelsen af forslaget, så at Danmark på dette område af den sociale lovgivning kan have tidssvarende bestemmelser.

Gennemførelsen af en sådan lovgivning vil give arbejdere, medhjælpere og funktionærer bevidstheden om, at faremomenter under arbejdet er fjernet i videst muligt omfang, og derved og gennem den beskyttelse af arbejdernes sundhed og arbejdsevne, som opnås, skulle loven kunne bevirke en øget produktion til gavn for landet.

Idet jeg iøvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne til dette samt til arbejdsrådets betænkning af 1939 og rådets indstilling til socialministeriet af 1946, der